

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

☛ Egyes lappeldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ☛

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Felhívás előfizetésre.

Lapunk XIII. évfolyama 4-ik negyedének küszöbén a szokott őszinteséggel és bizalommal fordulunk előfizetőinkhez és általában a nagy közönséghez, hogy az előfizetés mielőbbi megújítására és az irántunk eddig tanúsított bizalom további feltartására kérjük

Nem szokásunk nagyhangú, de üres ígéretek tenni. Küzdeni fogunk, mint eddig — megfélemlíthetetlenül e vármegye és város igaz érdekeiért, szellemi és anyagi előhaladásáért, nem térve el a magunk elé tűzött céltől soha, semmi körülmények és a viszonyok semmiféle alakulása között sem.

Küzdeni fogunk rendületlenül a közeleti és politikai szédelés ellen, nyilatkozunk az bárkinél a személyében meg és mert küzdelmünk tiszta és őszintén; mert a közben a tisztességéről soha meg nem feledkezünk és fegyvereink megválasztásánál sulyt fektetünk önbecszerzetünkre, hisszük, hogy a közönség, mely eddig nagy-mervű pártolásával szentesítette küzdelmünk és állás-foglalásunk helyes voltát, e bizalmát a jövőben sem vonja meg tőlünk, sőt meg fokozottabban részelteti abban munkásságunkat.

Lapunk szerkesztőségét sulyt fektet arra, hogy közleményeink mindenkor aktuálisok és kiváltképen helyi érdekűek legyenek, tárca-rovatunk pedig olyan irodalmi színvonalon álljon, akárho a fővárosi napilapok tárcái.

Előfizetési felhívástunkat és programunkat újólaj ajánljuk a közönség b. figyelmébe.

Lapunk előfizetési ára marad az eddigi:

Negyedévre . . . 1 ft 25 kr.

Félévre . . . . . 2 ft 50 kr.

Mely összeg vidékről legcélszerűbben postalávalnyál küldhető be, míg a helybeli elő-

fizetők szándékukat a lapkiadódnál vagy a kiadóhivatalnál (I. tized 306. szám) jelenthetik be Szentesen, 1892. október hó.

tisztelettel:

A SZENTES és VIDÉKE
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A bűn bacillusa.

Fogy a gárda!

A rehabilitálásra váró artatlanul üldözöttek gárdája.

Hoffer Adolf gárdai pénzügyminiszter famózus esete után sorra jön egy másik, nem kevésbé zseniális gárdista bukása: Gyárfás Dezső gazd. egyleti titkárá, aki tegnapelőtt óta rendőri fedezet alatt van.

Váratlan pénztárvizsgálatot tartottak a f. hó 4-én az egyletnél az elnök megbízottai: Szeder János és Albertényi Antal és a váratlan vizsgálat azt a megváratlanabb tényrt derítette ki, hogy az egyleti titkár egy krajcárig elköltötte az egylet vagyonát: befolyó rendes és rendkívüli bevételeit és alapítványi pénzeit egyformán.

Elköltötte — nem az egylet céljaira, nem kizárólag annak a szükségletei fedezésére, amelyekről különben

a f. évi március óta számadást sem vezetett: — hanem a saját céljaira, vig cimborák társaságában, kártyára, dorbézolásra, koresmai mulatozásra.

Ez a száraz, rideg és eddig határozottan konstatalt tény.

És e tény másodsor állít bennünket a szomorú kényszerűség elé, hogy társadalmi életünk zilált voltával és avval a kóráság nyavalyával foglalkozunk, amelynek neve: nagyzás hóbortja, kapkodás a külső szinpompa, a látszat után, társadalmi szemfényvesztés, pohintés a közönség szemébe.

Nincs egy hónapja, hogy e veszedelmes nyavalyakóráságotüneteinek leírását adtuk, lapunk »Kóráságos jelek« című szept. 11-iki vezércikkében.

»Valóságos veszedelemmé növeli a bajt — irtuk ekkor — hogy egyes társadalmi körteóriákban olyan elemek vetődnek felszínre, melyek egészséges társadalmi szervezetben soha semmi szerephez nem jutnának. Szinte hangadókká válnak ez elemek, akik gavallért mimimelnek, szemlátomást nagyzási hóbortban szenvednek és

TÁRCA.

Emlékezés 48-ból.

Láttam 48-ban Szentes népet Kossuth ittlétekor lelkesülni, de láttam egy alkalommal lazogni, forrongni is és bosszú dühben 2 jobb sorsra érdemes embert bitófára hurcolni.

A milyen magasztos, lélek-emelő a nép lelkesülése, ép oly undorító, az emberiséget lealazó látvány a nép dühe.

Megszüntek emberek lenni: ragadozó állatokká válnak, megsemitéséll fenyegetnek mindenkit és mindent, mi útjokba akad, vért szomjaznak és nem esillapulnak mindaddig, míg vért folyani nem látnak.

Szomorú lap ez Szentes népének történetében.

1848 október havában a fiatalság nagy része már a honvéd-czredeknél harcolt; az itthon maradt őrsereg — melyhez minden 50 éven alóli ember tartozott — parancsot kapott részint Aradra, részint Szt. Tamásra indulni, itthon csak betegek, aggók, nők és gyermekek maradtak volna. Ezek biztonságára — miután a zsandárokat, rendőroket meg hírből sem ismerték — az egész megye területére statáriumot hirdettek.

Néhány nappal az indulás előtt villámgyorsan terjedt el a hír: hogy a perzekutórok 2 rablót elfogtak és vasra verve kísérik a városházához.

A hír igaz volt annyiban, hogy 2 szentesi gazda kocsin menvén a tanyaara, egy gazdátlan bárányra akadt, melyet magukkal vittek. A bárány tulajdonosa megtette a jelentést, lopással vádolván őket; mire vasra verve, a korpusz delikttel együtt, erős fedezet alatt hozattak be a városba.

E hír hamar befutotta az egész várost, az utcák, a városháza zsúfolásig megtelt férfiakkal, nőikkel és gyermekekkel, kik ordítva, fenyegetőzve követelték a rabok kiadását.

A nők fenyegetőztek, hogy férjeiket addig el nem bocsátják, míg a gonosztevők el nem veszik méltó büntetésüket; a férfiak feldúlt arccal, vért szomjazva meg akarták a városházát rohanni, és a 2 rabot meglincselni; ami meg is történik, ha B o r o s Sámuel Szentesnek akkori népszerű birája nagynehezen le nem esillapítja a kedélyeket, ígérve, hogy a törvény egész szigorát fogja alkalmazni.

A nap ekkor sem távozott, ostrom alatt tartotta éjjel-nappal a városházát s mindaddig őrizte, míg a szomorú történet le nem játszódt.

Ha valaki békítőleg mert föllépni, vagy a szerencsétlenek partjára állni, életével játszott. Egyre a vad ordítás hallatszott: »Fel kell akasztani, egy tapodtat sem meggyünk addig!«

Szomorú kötelességet teljesítendő összeült a rögöntítelő bíróság. Kint egyre tombolt a nép, folyton követelte a vádlottak felakasztását, nemkülönbön halállal fenyegetve a bírakat, kik a növekvő tombolás és fenyegetőzés hatása alatt a vádlottakat kötél általi halálra ítélték, mely ítélet 48 óra múlva lenne végrehajtandó.

Az elítéltek az ítélet kihirdetése után, a nép utjongása és szitkozódása között, vasra verve, csak a legnélkülözhetetlenebb ruházattal ellátva, kalap nélkül, meztláb Istén szabad ege alatt a városháza udvarin levő karóhoz kikötötték. Itt 24 óráig voltak, nappal a nap hevének, éjjel a dermesztő hidegnek kitéve.

Majd 24 órára a siralomháza kerület, míg végre a nép ezrei által kísérv a vesztő helyre vitték őket, hol a szegedi hóhér gyorsan végzett mindkettővel.

Némán, mintegy megszégyenülve távozott a felbőszült tömeg, és ma is borzalommal emlékezem vissza arra a magas bitófára, melyen egy vézna és egy athleta ember hullaja még harmadnapon is rajta függött.

szűk jövedelem mellett úgy szórják a pénzt, mintha kiapadhatatlan kincses zsákból meritenék.

Mondásunk igaz voltát mi sem bizonyítja fényesebben, de egyúttal elszomorítóbban is a Gyárfás eseténél.

Azot Szentésre szakadt, mint befolyásos gazdasági köröktől ajánlott egyleti titkár: dzenszentriként lépett fel. Kitérte rajta nyomban, hogy nagyúr passziói vannak, amelyekre a szűk 600 frtra szabott évi fizetés alig elégíthető ki.

De hát rátalált, amit fentemlített cikkünkben mondtunk:

„A nagy közönség az ilyenek iránt vak mindenkor. A gavallér tempó imponál a tömegnek: ez uras dolog. És rendesen nem kérde senki: miből a bő költsékezés?»

Valóban így van ez, különösen nálunk, ahol a bűn bacillusa egészen veséig beette magát a társadalom testébe, irtózatossá pusztítást vívén benne véghez, mely szinte a végpusztulással fenyeget.

A Hoffer Adolfok, Gyárfás Dezsők és annyi egyéb rejtvenőszők esete egészséges társadalmi szervezetben csak a legtrükkösebb esetekben, de semmiesetre olyan sűrű egymásutánban nem fordulhat elő, mint nálunk. Mert, miként ugyanacsak hivatkozott cikkünkben mondtuk: „Az egészséges társadalom egészében megvan a helyes, ép érzék az üres csillámnak a szolid és komoly valótól, a hengegő gavallériának a higgadt, jogos önbecsérléstől való megkülönböztetésére.»

Ki merné állítani, hogy a mi helyi társadalmunkban ez az ép érzék megvan? Ki merné állítani, hogy nálunk az egyéni és a családi külső látszat, a szemképrázta csillám szerint mértekelik? Ki merné kétségbe vonni, hogy nálunk eddig az idegen vagyon elidegerítésének rút bűnét nem istápolta szüntelen az a léhaság, amellyel előforduló eseteknél a bűnöst rendesen futni hagyják: hadd keresse máshol az akasztófáját?

Hiszen nem olyan régen fordult elő eset, hogy épp mert ezt a könnyelmű felfogást ostoroztuk, haragot vontunk a fejünkre olyanok részéről, akiknek társadalmi és vagyoni helyzetüknél fogva is, de meg — mert bizonyos tekintetben közvagyon kezelésének a legfőbb őrjei, kötelességük volna az ilyen bűnt kíméletlenül üldözni és ezzel példát statuálni arra: hogy mindenki tisztelhetlen tartása, hozzáférhetetlennek tekintse a más pénzét, vagyonát és tanuljon különbséget tenni az enyém — tied közt.

Szomorú dolog, hogy nálunk nem így van. Es akármielyen nehezünkre esik is, arcpírullással kell konstatálnunk, hogy teljesen felbillent a társadalmunk erkölcsi egyensúlya és e társadalom súlyos betegségének egyik most kifakadó belső fekélye a Gyárfás Dezső esete is, melynek révén a gazda-

sági egylet vagyona elpusztult, — nem azért, hogy tényleg elpusztuljon, hanem, hogy a bűnös könnyelműséggel elhárított, elmulasztott közpénzt a bűnben egészen ártatlanok köteleztesenek megtéríteni.

Kiknek társaságában, micsoda léha kompániákban pusztult el a gazdasági egylet vagyona? — Ezt talán fölösleges elmondanunk.

Hiszen mindenki tudja: kik voltak különösen az utóbbi időben a Gyárfás Dezső jó barátai, cimborái

Ott volt ő állandóan a gárda tagjai közt és a gárda pusztult, fogyi, egyre sorvasztja a bűn bacillusa.

Előbb Hoffer Adolf, aki annyi szentesi gazdát károsított meg könnyelmű pazarlásával és börze spekulációival, most Gyárfás Dezső, aki az eddig nyilvánvaló adatok szerint az egylet 2300 frtot haladó vagyonát verte el és sodorta ezzel a kár megtérítésének kötelezettségébe azokat, akik benne bíztak: az egylet ügyei élén állókat.

Elmulatta, elkártyázta a vagyont a rehabilitálásra váró gárdatagok társaságában, akik barátai, mulató cimborái voltak és akik vezéreléssel együtt ma bizonyosan az egylet vezetőit fogják a megtörtént bűnért megtámadni, meghurcolni, tekintet nélkül arra, hogy ezt a bűnrel szerzett pénzt ők segítettek elverni.

Ez nálunk, a mi súlyosan beteg társadalmunkban az erkölcsi igazságszolgáltatás torzszülött paródiája.

Es elmondhatjuk bizvást, hogy nem Gyárfás Dezső a dúló társadalmi kórság utolsó erkölcsi halottja. Szomorú, de igaz, hogy következik utána több is.

Csak az idejét nem lehet előre megállapítani: mikor?

Igy fakadoznak a sebek beteg társadalmunk testén. Es ez a társadalom még mindig nem mozdul meg, hogy kilökje kebeléből kérelhetlenül és minden téren a bűn bacillust.

A legjobbak szövetsége, szilárd elhatározása és megfélemlíthetetlen bátorsága még mindig nem mutatkozik, hogy gyökeres kivigyótásához fogjon a súlyos nyavalyának.

Es hogy nem mutatkozik: ez magában véve is egyike a legjellemzőbb, legsúlyosabb nyavalyáknak.

Főispán-változás. Zsilinszky Mihály főispán lemondását, mint Budapestről vett biztos értesülés alapján írhatjuk, a miniszterelnök elfogadta és utódja a főispán-ságban, mint most már kétségbevonhatatlan tény, Tallian Béla Somogyvármegye jelenlegi főispánja lesz, aki egyidejűleg nevezetik ki Békés- és Csongrádvármegyék főispánjává.

Az új főispán kinevezése még e hó első felében meg fog történni, úgy, hogy az őszi évnegyedes megbízottsági gyűlésen már az új főispán elnököl.

Tallian Béla a legerélyesebb főispánok egyikének hírében áll s bár őszintén sajnáljuk Zsilinszky Mihály főispán tá-

vozását, és azt, hogy a helyi áldatlan viszonyok közepette nem érthette meg tisztában a purifikáció oly sikeresen elhintett magjának aratását; másfelől csak örülni tudunk, hogy az új főispán személyében ez örökbe olyan férfi ül, kiben képesség és akaratörő egyaránt megvan ahhoz, hogy betetőzze amit Zsilinszky megkezdett és jó részt el is végeztet: az adminisztráció teljes megtisztítását a benne évek és évek során át meggyeszte felgyülemllett gyomtól.

Ha van amit sajnálnunk lehet és kell az új főispán kinevezésében: ez mindenesetre az a körülmény, hogy Tallian Béla nem vármegyénkben, hanem — mint arról értesülünk — Békésvármegyében, Gyulán fog lakni és onnan kormányozza e vármegyét is, legfőbb gyűlésekre látogatván el hozzánk.

Hogy mi vesztesége ez a vármegyének: ezt miért fejtegetünk most?

Szinte függő helyzetben kell hogy érezzük vármegyénket ily viszonyok közt.

Es a gyümölcse Sima és társai demagóg üzelmeinek aligha az nem lesz, hogy Zsilinszky volt az első ittlakó főispánja e vármegyének, de valószínűleg az utolsó is.

Konyhacédula szerint.

Tunya elméjű, rest gazdasszonyok szokása, hogy a család étkezési rendjét konyhacédulákkal állapítják meg, akárha az iskolában az órarendet. Vasárnap: csigaleves, sóbafótt körözve, paradicsom mártással, káposzta őrrjával, palacsinta.

Hétfőn: lencseleves, francia burgonya kolbással, bornyúsült.

Es így tovább egy egész hétre, úgy hogy a család minden tagja nap-napra, hétről-hétre, sőt évről-évre mindenkor előre tudhatja: mi lesz az ebéd ma, mi holnap vagy holnapután.

Mert a konyhacédulától nincsen eltérés.

Es következzék bár be égszakadás, földindulás, dögvész vagy háború, robbantsák fel a muszka cárt, vagy unneplélek Bécsben Bismarck: az étrend mindig egy-ugyan marad: vasárnap csigaleves, hétfőn lencseleves, kedden raguleves stb.

Hát aki nem sajnálja figyelemmel kísérni, könnyen rájöhet, hogy akkuratusan ilyen konyhacédula módra szerkesztődik jó idő óta a »Szentesi Lap«

Előre ki van jelölve bizonyos számú kánibál, akiket a bogracs-sírből kikelt pecsenyei a keresztényi megvetés szuperlativusának szuperlativusával köteleesség- és program-szerűen felfaljanak, előbb mászás gorombaságokkal és jöfőféle parlagi szafosmondásokkal porhanyóra ütögetvén őket minden oldalról.

Hogy csak a f. évi szeptember hó 27-től október hó 4-ig állítsuk össze az igen tiszteletreméltó (?) és falánk pecsenye ujság konyhacédulát:

Szeptember 27. Purifikációs-leves, Zsilinszky-sült Stammer-salátával, Szapary-gloriét.

Szeptember 30-án: Paktumellenes leves, sóbafótt Zsilinszky, Albertényi — Mátéffy körzettel és Tasnady — Mikecz szósszal, Új-főispán rétes, Csató Zsigmond-sült Zsilinszky salátával. (ünnepi konyhacédula, 4 fogással.)

Október 2: Parlamenti interpelláció-leves: sóbafótt Csató alispán Kelemen — Albertényi körzettel és teleplezési szósszal; szolidaris sült Zsilinszky-salátával.

Október 4: Orca-kenyér-leves, Stammer sóbafótt bekötött igazsággal körözve, Sima Hegyi gloriét (egy nagyszerű torta faj) bandérium-gusszal; kisteleki szűpecsenye virágsalátával. (ünnepi konyhacédula, 4 fogással.)

Látványos, hogy a konyhacédula az igen tiszteletreméltó (?) pecsenyeujságéknál nem valami változatos.

A kannibálok a konyhatudomány minden raffineriájával, levesben, húsban, rész-
tában, körzeten és salátában lesznek az »ó h

pecsenye elé távala és mindössze annyi a különbség, hogy a szerint ahogy sorra kerül, hol egyik, hol a másik kannibál szolgáltatja a főétket, amikor aztán a többi csak kisegítőnek lesz előrántva.

Szakács urannak, persze, nagyon könnyű ilyen konyhacédula mellett a dolga. — ez a szakács, az ismeretes volt lapszerkesztő és önkéntelen kvietál honvédtiszt, aki maga is egy bogrács-sírból kikelt pecsenye levén, saját személyben teremtette meg a keresztényi megvetés szuperlatívusának szuperlatívusával kannibálokak felfaló pecsenyék híres felekezését.

A szeptember 30-iki és október 2-iki konyhacédula tanúsága szerint, e napokon Csató Zsigmond dr. alispán-kannibál volt a főétel.

Nevezetes és említésre méltó esemény, hogy október 2-án Burián Lajos kiérdemült polgármester volt — szakács uram mellett konyhakukta, rendkívüli szénialattással szolgáltatván kézhez a leleplezési szósz anyagát.

Hát hiszen, ha a pecsenyefelekésznek tetszik ez a konyhacédulára készült szellemi kotyvalék: nekünk nincsen hifogásunk ellene.

Családi konyhán vagy szellemi konyhán minden szakács ügy főz, ahogy tud.

És ha az utóbbi konyhán kotyvasztottakat beveszi és meg is emésztí annak a konyhának a közönsége: gusztus dolga. Mi nem irygeljük ugyan az e féle gusztus, mely csomórletes szellemi kosztot kíván, de nem is bánjuk, ha van: akinek a gyomra beveszi, sőt megkívánja.

Tisztünk mindössze annyi, hogy — ahol az igen tiszteletrémeltő (?) — vagy a szakács uraságok a hazugság híg levében eresztik fel a szellemi kotyvalékukat, a körmükre koppintunk, tisztelettel mondván: — hazudsz, fráter!

Igy kell cselekednünk most is, a szeptember 30-iki és október 2-iki konyhacédulák révén, amelyekben Csató Zsigmond dr. alispán a soros. Ő szolgáltatja a bográcsirjúkból kikelt és a keresztényi megvetés szuperlatívusával eltelt pecsenyének a főeledet.

El van ugyanis mondva róla, hogy pusztulnia kell a megye éléről, mint a tápéi gaz stikli bűnrészesének. Másik helyen — biztos forrásból vett értesülés alapján, — hogy fegyelmvizsgálat alá fog vonatni Albertényivel együtt, mivel a minisztériumban megvannak győződve arról, hogy vagy bűnrészes, vagy értelmi bűnszerzője a tápéi stiklinek. Harmadik helyen meg, hogy majd levonatják a bográcssirjúkból kikelt pecsenyék az alispán azon nyilatkozatából a konzekvenciát, miszerint ő a főispánnal mindenben szolidáris.

A konyhacédulára készülő újság szakácsa két egymást követő számban tálalja fel mindezt az őh pecsenyéknek, természetesen abban a durva, otromba modorban, ahogy konyhájukon a kotyvasztás rendszeren esik.

Hát erre aztán csakugyan rá kell kiáltanunk az igen tiszteletrémeltő (?) — szakácsra: »Hazudsz fráter!

Mert először is sem te, sem senki más e világban nem tudhassa ez idő szerint biztosan: mit fog kideríteni az úgynevezett tápéi stikli ügyében folyó vizsgálat és azzal kapcsolatos eljárás.

Másodszor: az alispán sem közvetve, sem közvetlenül nem vett részt annak a meghíusult választásnak semmiféle mozzanatában sem.

Önként követezik ebből, hogy ellene sem vizsgálat, sem fegyelmi vizsgálat nem lehet inditva ebből kifolyólag és a világ semmiféle minisztériuma sem lehet senki bűnrészesége vagy értelmi bűnszerzőse felől mindaddig meggyőződve, amíg hivatalosan legalább annyi nem konstatalott: vajon általában forog-e fenn bűnszerek és így lehet-e valaki bűnszerző vagy bűnrészes?

Legvégül és utolszor pedig: Csató Zsigmond dr. alispán igenis kijelentette, hogy a megyekormányzati ügyekben és kérdésekben közte és Zsilinszky főispán közt semmi

nézeteltérés nincsen és így mindebben szolidárisok: de nem jelentette ki soha és sehol azt, hogy ez esetre — ha a főispán ráunna a helyi áldatlan tusákra és állásáról lemondana, az esetben ő, az alispán is ráunna és szintén lemondana.

A szolidaritás kiterjedhet két egyén közt mindenre, de erre semmi esetre sem.

Végül még egyet. Az október második konyhacédula szerint készült szellemi kotyvalékban két ízben is van valami leleplezés-féle, amihez nyilván Balogh János és Burián Lajos szolgáltatták az anyagot.

Hát e leleplezések dolgában is azt kell mondanunk: »Hazudsz, fráter!

Mert Balogh a tápéi meghíusult választás előtt járt ugyan az alispánnal és általában hozott is fel bizonyos vádakát és gyanúkat. De mikor az alispán felhívta, hogy határozott formába öntse vádjait és nevezze meg a személyeket, akikre gyanakszik, akkor Balogh János ténsúrnak elfogyott a vágott dohánya és semmit sem szólvá eltávozott.

A szentesi polgármesteri hivatalban pedig soha nem mondotta Csató Zsigmond dr. a főispán-utódra vonatkozólag azokat, amiket a pecsenyei újság hírhedt — szakácsa, mint általa mondottakat reprodukált.

Tehát még egyszer is utóljára:

»Hazudsz, fráter szakács!

Ujdonságok.

Szentes, 1892. október 6.

— **Uj ártéri hid a megyében.** A mindszentiek egy régi vágya jutott a közel teljesülési stádiumába, amellyel egyidejűleg a vármegyei közlekedésügy is erős lendületet nyer. A kereskedelmi minisztérium ugyanis, némi módosítással jóváhagyta a mindszent ártéri hid hozzá felterjesztett tervezetét és az így módosított és jóváhagyott tervezet a f. hó 4-én érkezett le a vármegyéhez. A jóváhagyással együtt elrendelte a kereskedelmi miniszter az építendő hid helyszíni bejárását, megbízván annak eszközésével Kószeghy László közúti kir. kerületi felügyelőt. E helyszíni bejárás a f. hó 20-ára tüzetelt ki. Összejövétel helye: Mindszent község közháza. A bejárásra, mint érdekelték, meghívtattak: Mindszent községe, a Pallavicini őgróf-féle uradalom és a csongrád-sövényházi ármentesítő társulat, míg a vármegyét Csató Zsigmond dr. alispán és Soós Pál tiszti ügyész fogják képviselni.

— **Egyesülési tárgyalás.** A szentes-vásárhelyi, tenyő-szt-mártoni és szentesi vicinális vasútak egyesülési tárgyában tegnapi hirta össze közös értekezletre a vasúti érdekelteket a kereskedelmi minisztérium. Az egyesülési tárgyalások a szentes-vásárhelyi vasúti érdekelteket Baksa Lajos dr. vásárhelyi polgármester, Fekete Márton m. biz. tag és Cicatricis Lajos m. főjegyző, a szentesi vasúti érdekelteket Burián Lajos ügyész, Balogh János és Sima Ferenc szentesi vasútiügyi bizotts. tagok képviselik. Hogy mi eredménye volt a tárgyalásnak: lapunk zártáig nem vettünk róla hírt.

— **Sajtóper.** Csató Zsigmond dr. alispán, a Szentesi Lap f. évi 114. és 115-ik számaiban reá vonatkozóan foglalt közleményekért, amelyekkel lapunk más helyén kimerítően foglalkozunk, a nevezett lap szerkesztőjéhez ellen a sajtóper megindította.

— **Lejáró pályázatok.** A vármegyén üresedésben levő Csongrád-járási főszolgabíróságra és I-6 esztelig II. vagy III. árvaszéki ülnökségekre meghírdetett pályázat a f. hó 10-én d. u. 5 órakor, a főgimnáziummal üresedésben levő egy matematika-fizikai tanári

állásra meghírdetett pályázat pedig ugyan-csak a f. hó 10-én jár le.

— **Egy híres korcsma.** E címen emlékeztünk meg lapunk vasárnapi számának egy ujdonságában Dóvny Háni asszonyság szegvári korcsmájáról, mint ahol — dacára a minden alkalommal előforduló véres verekedéseknek — hatóság engedéllyel nagyon sűrűn esnek a polgári táncmulatások. Szegvári tudósítónktól nyert információink alapján e vétkes könnyelműségért a szegvári előjáróságot röttük meg ekkor; mire most közvetlenül hatósági kézből azt a felvilágosítást nyerjük, hogy a híres korcsma gyakori bájjai nem esnek a községi előjáróság beleegyezésével és véleményére. Sőt többször megesett, hogy az előjáróság, épp a korcsma hírességére való tekintettel, nem véleményezte a bali engedély megadását, de a szolgabírósg ennek dacára is megadta az engedélyt. Készséggel adunk helyet az előjáróság e felvilágosításának azzal, hogy akkor a szolgabírósg értsen az általunk elmondottakból.

— **Eljegyzés.** Damjanovics Sándor városi adópenztári tiszt tegnap este tartotta eljegyzését Keresztes Nagy Irén kiasszonnyal, Keresztes Nagy Imre városi Árvapénztári ellenőr kedves, szép leányával.

— **A kolera.** Hazánkban a veszedelem. A legborzasztóbb vendég látogatott be hozzánk lopva, észre nem véve: az emberirtő ázsiai kolera. Honnan jött? Mikor érkezett? — ki tudná megmondani. Tudósok állítják, hogy Hamburgból hurcolták be a fő- és székvarosba vasúton. De hiszen nem is ez a fődolog most, hanem: hogy itt a veszedelem és védekezünk kell ellene minden erőnkkel, hogy — ha talán el nem kerülhetjük is, legalább telhetően mérsékeljük. A hét folyamán kétszer gyűlésezett városunkban bizottság, hogy a veszedelem elhárítására szolgáló óvintézkedéseket megállapítsa. Pollák Sándor dr. városi főorvos eléggé nem dicsérhető buzgalommal fogott, ilyenkor súlyos köteleseget teljesítéséhez. Mint vármegyei h. főorvos elrendeltette az alispán által a vasúton és hajón érkező útasok szigorú orvosi megvizsgálását és fertőtlenítést a megye területén létező összes állomásokon. Nem tudjuk, a megye egyéb községeiben milyen szigorral hajtkák végre e nagyon is szükséges óvó-intézkedést, de azt tudjuk, hogy a szentesi állomáskorral e rendelet napok óta szigorúan lesz végrehajtva. A f. hó 4-én a városnal tartott egészségügyi biz. gyűlésen határozatba ment az összes udvaroknak köztisztaság és fertőtlenítés szempontjából leendő orvosrendőri megvizsgálása és e határozat is szigorúan végre fog hajtatni. Határozatba ment tovább, hogy a legelső gyanús eset felmerültével az összes közkuták nyomban elzáratnak és a lakosság ki-zárólag az ártézi kútra szorítatik. Mind helyes és üdvös óvintézkedés és mégis nagyon kétséges: vajon sikerül-e velük elhárítani a veszedelmet?

— **Lóverseny.** Gyönyörű idő kedvezett a Csongrád megyei gazdasági egyesület f. hó 2-iki őszi lóversenyének, mely — mint évente — most is nagy közönséget vonzott ki az alsó csordajáráson levő versenygyepre. A legérdekesebb, a kocsi-verseny ugyan — vállalkozók hiányában — elmaradt; de ez nem lohasztotta le a közönség kedvét, mely mindvégig feszült figyelemmel kísérte a sikversenyeket és lelkesen megjelente a győzteseket. Ezúttal csak két díjat, egy első és egy másodikat emeltek el tőlünk a szegedi versenyzők, míg a többi díj győztesre mind szentesi gazdaember volt, ami öröndetes jele annak, hogy gazdáink több gondot fordítanak a lótrénirozásra, mint eddig tették.

— **Egy istenes pap.** Szent ember Klein Jakab rabbi, a szentesi zsidó hitközségben az Ur szőlejekének erkölcsös művelője. Istenes voltának híre messze nagy vidékeket bejár, miért is messze tájrol keresik fel a kétségbeesett válni akaró házas felek, hogy a szent rabbi vigye keresztül rituális elválasztásukat, melyre senki más isten-teremtett rabbinus nem vállalkozik. Pap léteire, persze kell, hogy első sorban tisztelje az isteni és világi törvényeket és tartsa az írás szavát: add meg a királynak, ami a királyé és istennek, ami istené. Am istenes Klein Jakab rabbi, a maga szent voltában, túlteszi magát az írás szaván, ahol érdeke kívánja s így esik aztán, hogy összeitkőzésbe jön a világi hatósággal. Hogy hosszan ne üzzük-fűzzük: istenes Klein Jakab rabbi Szt.-Mártonból hozta a köser húst, de — elfelejté érte Szentesen fogyasztási adót fizetni. Amiből aztán természetesen, mikor rajta veszt, mint most is, az következik, hogy istenes Klein rabbit megbírságolják.

— **Lejárt szabadság** Járásbíróságunk főnöke, Gaal Sándor kir. járásbíró, 6 heti nyári szabadságideje leteltével hazaérkezett és hivatalát a f. hó 3-án ismét elfoglalta.

— **Vásárok a szomszédban.** A szarvasi őszi országos vásár a f. hó 19-én veszi kezdetét a jószágvásárral, mely a következő napon is tart, míg az árúvásár a f. hó 21-én lesz. A vásár napján a mezőtúr-szarvasi vasútvonalon egy külön személyvonat közlekedik, mely Mezőtúrról mindenkor reggel 6 óra 20 perckor indul és reggel 7 óra 6 perckor érkezik Szarvasra, míg ugyane napokon Szarvasról e személyvonat esti 8 óra 17 perckor indul és esti 9 óra 3 perckor érkezik Mezőtúrra. — Hódmező-Vásárhelyen pedig a f. hó 15-én kezdődik az ideai őszi országos vásár a jószágvásárral, mely két napig tart, míg a 3-ik napon az árúvásár lesz. — E hírrel kapcsolatban említnék meg azt is, hogy Alpáron a f. hó 6-án lett volna az őszi országos vásár. Minthogy azonban ez a f. hó 4-én kezdődött félegyházi őszi országos vásárral összeesett volna, az alpariak vásárjuk elhalasztásért folyamodtak.

— **Másodvirágzás.** A napokban teljesen kinyílt, illatozó orgonavirággal lepték meg lapjain szerkesztőségét. A verőfényes, meleg időjárás csalta meg az orgonafa virágrügyeit, hogy azok kipattanva, illatos virággá fejlettek másodvirágzásukban. Az ez évben így másodszor virázó orgonafa Pápai János polgártársunk udvarán pompázik.

— **Új városi szülésznők.** Szentes város közgyűléseinek egy korábbi határozatahoz képest több okl. szülésznői állás lett volna a városban, különösen pedig a külterületen, a tanyák közt rendszeresítendő, mikre a pályázatok annak idején ki is íratott. Azonban: csodák-csodája, a pályázat meglehetősen meddő maradt. Nem került elég szülésznő, aki hatóságilag kívánt volna állashoz jutni. Így a külterületre, Dónátra csak egy pályázó volt: Balogh Szabó Jánosné, akit aztán a tanács, a városi főorvos ajánlatára meg is választott, míg bent a II. kerületben, ugyan csak főorvosi ajánlatra, Rácz Jánosné, Szalai Juliannát választotta meg a tanács szülésznőnek.

* **Új borbélyület.** Balogh József földink, Budapestben és az ország több nagyobb városában folytatott fodrász-segédskedés után itthon megtelepülve, önállósította magát és borbélyületet nyitott a Szűcs Daniel-féle házban. Iparkodó fiatal földink borbély-műhelyét ajánljuk a közönség szíves figyelmébe.

Egész selyem, mintázott Foulardokat méterenként 85 krtól egész 4 frt 65 krig, (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész vegyeken is szállít házhoz szállítva, postabélyeg- és vámenmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Mintak postafordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (6)

Irodalom.

A **»Vasárnapi Ujság«** október 2-iki száma a következő tartalommal jelent meg:

»Kisfaludy Károly.« (Képpel: Kisfaludy Károly emlékszóbra Győrött. Mtraai Lajos szoborműve.) — »Óda Kisfaludy Károly szobránok lelepezési ünnepe.« Szávay Gyulától. — »A király futása.« Elbeszélés, írta Bakcsay Sándor. (Cserna Károly rajzaival.) — »A kholera Oroszországban.« (3 képpel: 1. Az orosz cár és cárné látogatása a kholera-betegeknél a kórházban. 2. Orosz papok körmegete Szent-Pétervárott a kholera cleu. 3. Uszó kholera-kórház a Volgán, Nisni- Novgorod mellett.) — »Kritikai jegyzetek.« Kisfaludy Károly kiadatlan műveiből. Közli: Bánóczy József. »Amerikánidák.« — »A kölni dóm legendája.« — »Reiszig Ede, az új kereskedelmi államtitkár.« (Arcképpel R. Hirsch Nelli-től.) — »A filippoli kiállítás.« Strauss Adolf-tól. (6 képpel: 1. Részlet a kiállítási parkból. 2. A kiállítás főkapuja és az iparcsarnok. 3. Karlovó városának pavilonja. 4-5 Részlet Filippopolból. 6. Naccsvics bolgár pénzügyminiszter, a bolgár kiállítási bizottság elnöke.) — »Stanhope« (arcképpel és képpel: »Kholera betegek elszállítás Hamburgban.«) — »A baromfi-kiállításból.« (6 képpel.) — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek; Mi újság; Sakkjáték; Képtalány; stb. rendezet vonatok.

A **»Vasárnapi Ujság«** előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Újdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-útca 4. szám.)

KÖZGAZDASÁG.

A **vetések állása és a mezőgazdasági állapot.** 1892 szeptember 18-tól október hó 1-ig bezárólag. (A földmivélségi magyar királyi minisztériumhoz az állandó gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések alapján.) Az időjárás az utóbbi két hét alatt is száraz, meglelt volt csak néhol esett. A tengeri törést sok helyütt befejezték, néhol pedig még folytatják. A Duna jobb partja a Tisza-Maros szöge egy részének kivételével, hol közepén feüli volt a termés, nagy atlagban gyenge közepszerűnek mondható. A burgonya szedését is most végzik. Néhol jó termést adott, azonban többnyire sok kívánni valót hagyott hatra, úgy mennyiség mint minőség tekintetében. A cukor és takarmányrépa a Duna bal és a Tisza mindkét partján, valamint az erdélyi vármegyéket egy részében javult ugyan. mindazáltal csak középső termést ígér. A dohány szedést befejezték. Leveli egézségesek s a termés mennyisége is kielégítő. — A szüretelést az egész országban megkezdtek. A kellőleg permetezett szőlőkben a must jó minőségű, azonban mennyiség tekintetében alig vehető számba. Az ősziket mindenütt elvetették, s ott ahol eső járt szép zöld vetések is láthatók. Ambar elég egyenletesen keltek, fejlődésükre nagyon kívánatos volna az eső. Csak a repce kelt olyan rosszul, hogy több-felé ki kellett szantani. A mezei egerek, valamint a földi bolha sok helyütt elszaporodtak s kivált a repcebén tesznek kárt.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Jüttöffy Ferencz

Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

3548, tkv. 1892. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróság, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Karikó István és Etelka** végrehajtatónak **Szuhanek József** végrehajtatá szenedvő elleni közönség mezsztitése s a költségek és járulékok iránti végrehajtatási ügyében a szegedi kir. törvényszék a szentesi kir. járásbírószág) területén, Szentes városban fekvő a szentesi 1408 sz. tjkvben A + 1840 hrsz. a foglalt ház és udvarra az árverést 450 frtban czenmel megállapított kiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az **1892. évi október hó**

24-ik napján délelőtt 9 órakor ezen telek-könyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékát, vagyis 45 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíróság tkv-hatóságánál 1892. évi augusztus hó 23-ik napján.

HUBACSEK,
kir. alj. bíró.

747. v. 1892. sz.

Árverési hirdetmény.

Alóliott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében czenmel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírószág 1892. évi 186. s. több számú végzésre következtében **dr. Schiesinger Károly s több foglaltatók** ügyvéd által képviselt, **Flesch Lipót, szentesi takarekóváltó** és **több foglaltatók** javára **Moskovicz Oszkár** szentesi lakos végrehajtatá szenedvőt ellen 2529 frt 05 kr. s jár. erejéig foganatósított kielégítési és végrehajtatá útján le- és felülfoglalt és 605 frtra becsült kávéházi bútorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. bírószág 5407. 1892. számú végzése folytán 2529 frt 05 kr. tőkekövetelés, ennek a végzésnek benjelzett napoktól járó 6 százalék kamatai és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig, Szentesen alperes üzlet helyiségében leendő eszközlésére **1892. évi okt. hó 10 napjának délelőtt 9 órája** határidőül kitézték és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is el fognak adatni.

Kelt Szentesen, 1892. évi szept. hó 28-ik napján.

VEGH SÁNDOR,
kir. bíróági végrehajtó.

Borbélyület-megnyitás.

Alulírott tisztelettel értesitem az úri, gazda- és iparos-közönséget, hogy szülővárosomban megtelepedve, **Szűcs Dániel ur házában** a mai kor minden kívánalmának megfelelő

borbély- és fodrászületet

rendeztem be és azt a f. hó 1-én megnyitottam. Midőn ezt tudomására hozom a t. közönségnek, együttal biztosítom arról, hogy több évi Budapestben és egyéb nagyobb városokban volt működésem alatt szakmámban annyi gyakorlati jártasságot sajátítottam el, miszerint a pártfogást, melyért esedezem, teljes mértékben kifogom érdemelni.

Főtőrekvésem leendő, a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégíteni. Miért is újból kéri kegyes pártfogásukat.

Szentesen, 1892. október hó.

Tisztelettel

Balogh József,
borbély és fodrász.